

Kiezen voor de aarde of een pot goud

Iedereen houdt van de natuur en van een mooi landschap. Een fraaie leef-omgeving is een basisvoorwaarde voor een gezond en gelukkig leven. In feite is iedereen het daarover eens. Maar vaak zijn natuur en landschap de speelbal van tegengestelde belangen.

Overheden, projectontwikkelaars, natuurbeschermingsorganisaties en landbouwers hebben verschillende antwoorden op de vraag hoe om te gaan met het landschap. De provincie heeft de zorgtaak voor de Limburgse natuur en zal dus al die uiteenlopende belangen zorgvuldig tegen elkaar moeten afwegen.

Om kwetsbare natuur goed en duurzaam te beschermen, moeten andere sectoren zich soms aanpassen. Het landbouwbedrijfsleven is daar een voorbeeld van. Agrarische bedrijven hebben meer ruimte nodig. Ruimte die vaak ten koste gaat van de natuurlijke omgeving. Bedrijfsverplaatsing zonder nadelige gevolgen voor de natuur kan een oplossing zijn. Maar als geen andere locatie voorhanden is, wordt het een stuk moeilijker om een oplossing te bedenken.

Deze maand nemen Provinciale Staten van Limburg een belangrijk besluit in het kader van de Wet Ammoniak en Veehouderij (Wav). De consequentie van deze in 2007 gewijzigde wet is dat bijna de helft van de zogenoemde zeer kwetsbare gebieden niet langer wordt beschermd.

Momenteel is circa 25.500 hectare Limburgs landschap door de Wav beschermd. Als Provinciale Staten met het nu voorliggende voorstel instemmen, wordt in de toekomst nog maar 15.821 hectare bos- en natuurgebied tegen ammoniak beschermd.

Dat strookt niet met de dringende

Een aanzienlijk deel van het Limburgse landschap dreigt zijn status van beschermd gebied te verliezen als de provincie binnenkort de Wet Ammoniak en Veehouderij aanneemt. Hans Heijnen en Monique Demarteau van de Milieufederatie Limburg waarschuwen voor de gevaren.

noodzaak de hoeveelheden ammoniak in Limburg aanzienlijk terug te dringen. Met het kleiner worden van de beschermde gebieden wordt deze taak nog lastiger om uit te voeren. Voortschrijdende technieken in de landbouwindustrie leveren weliswaar een aanzienlijke bijdrage, maar de vraag is of we bij het terugdringen van de ammoniakuitstoot alleen op techniek moeten en kunnen vertrouwen.

Uit gegevens van het Milieu en Natuur Planbureau blijkt

dat bij het behoud van de biodiversiteit in Nederland de ammoniakbelasting van de natuur een zeer groot probleem vormt. Een te grote ammoniakuitstoot leidt tot een verarming van de natuur (minder soorten flora en fauna). De oorspronkelijke begroeiing maakt plaats voor stikstofhoudende planten als braamstruiken en brandnetels. Doordat de natuur zo kwetsbaar is, kan een schijnbaar kleine aanpassing op lange termijn grote veranderingen teweegbrengen.

De Raad van State haalde onlangs een streep door het ammoniakbeleid voor veehouderijen rond Natura-2000 gebieden, het initiatief voor een aaneengesloten netwerk van be-

schermde natuurgebieden in Europa. Er zou onvoldoende garantie zijn dat de neerslag van ammoniak in natuurgebieden bij uitbreiding van individuele veehouderijen binnen de huidige normen blijft. Aanscherping van de regelgeving lijkt daarom noodzakelijk. Mede daardoor zijn

extra aandacht en alertheid gewenst voor besluitvorming over de Wav door Provinciale Staten.

De Milieufederatie Limburg maakt zich ernstig zorgen over onder meer alle gro-

tere naaldbossen op arme zandgronden die niet beschouwd worden als zeer kwetsbaar natuurgebied, zoals de Schadijkse Bossen, Schatberg, Kesselse Bergen, Annendaalschebos, Luzenkamp en Boerenheide. Allemaal mooie natuurlandschappen die vogelvrij worden verklaard door versoepeling van de Wav. Al tientallen jaren komt er te veel stikstof in onze bossen terecht, vaak zelfs tot vijf maal zoveel als gewenst. Een strikte milieuwethandhaving is daarom van groot belang voor het behoud van onze natuur.

Er ligt dus een belangrijke opgave voor de provincie om in heel Limburg de hoeveelheid ammoniak terug te dringen. Deze taak wordt een

stuk moeilijker wanneer de totale oppervlakte te beschermen natuur door een te enge interpretatie van de Wav wordt verkleind. Provinciale Staten zullen dan ook een goede afweging moeten maken alvorens op 18 april een besluit te nemen. Het doet een beetje denken aan de keuze die Al Gore in zijn film *An Inconvenient Truth* laat zien. Kies je voor de pot goud of voor de planeet aarde? Die pot goud zal voor velen aantrekkelijk ogen, maar wat is die pot goud waard als er geen aarde meer is?

Door de vele aanslagen op ons milieu, zoals versnippering, ontginning, ontwatering en vervuiling, is er al veel waardevolle Limburgse natuur verloren gegaan. Gelukkig staat ons landschap nog steeds bekend om zijn grote variatie aan flora en fauna. Laten we proberen deze ook in economisch opzicht belangrijke diversiteit voor de komende generaties veilig te stellen door er een verantwoord rentmeesterschap over te voeren.

Hans Heijnen is directeur en Monique Demarteau is communicatie-adviseur bij de Stichting Milieufederatie Limburg in Roermond.

SOEPELER AMMONIAKBELEID NADELIG VOOR DE NATUUR